

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314219875
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4314219875.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľky: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcom: 1. A. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., L. XX, 2. Y. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., R. S. XX/XX, o zaplatenie 6.926,76 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 4. septembra 2015 č. k. 7C/13/2015-74 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol a odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 2 písm. a), § 3 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z., § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka a vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že zmluvou o splátkovom úvere č. 0222668997 zo dňa 21. 08. 2006, uzavretou medzi právnym predchodcom navrhovateľa Slovenská sporiteľňa, a. s. Suché mýto 4, Bratislava, IČO: 00 151 653 ako veriteľom a odporcom v 1. a 2. rade ako dlžníkmi, bolo preukázané, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi v 1. a 2. rade úver vo výške 6.638,78 eura (200.000,- Sk), ktorý sa odporcovia 1. a 2. rade zaviazali splatiť v mesačných splátkach po 97,56 eura (2.939,- Sk) s periodicitou splátok mesačne k 20. dňu v mesiaci, počet splátok: 108. Splatnosť prvej splátky bola stanovená na deň 20. 09. 2006 a konečná splatnosť úveru na deň 20. 08. 2016. Druh úveru bol spotrebný - bez účelu. Výška úrokovej sadzby bola 12,00 % p.a. v deň podpisu zmluvy, poplatok za správu úveru bol 1,99 eura (60,- Sk) mesačne a poplatok za poskytnutie úveru 132,77 eura (4.000,- Sk) splatný v deň podpisu zmluvy. Splatnosť úrokov bola mesačná, v posledný deň kalendárneho mesiaca. Ročná percentuálna miera nákladov: 13,92 %. Zároveň v čl. II bod 2 predmetnej zmluvy dlžník vyhlásil, že sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlásil, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s ním, pričom pre účely zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Veriteľom s účinnosťou od 01. 08. 2002 (ďalej len „VOP“). Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE zo dňa 28. 06. 2011 súd zistil, že postupca Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila na navrhovateľa ako postupníka touto zmluvou aj pohľadávku, ktorú mal vo vzťahu uzavretia zmluvy o splátkovom úvere s odporcami, čo vyplynulo z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, kde je riadne špecifikované, že bola postúpená na navrhovateľa pohľadávka z úveru poskytnutého odporcom v 1. a 2. rade, pričom bola postúpená pohľadávka istiny vo výške 9.565,37 eura, úroky 645,65 eura (spolu 10.211,02 eura). Právny predchodca navrhovateľa

Slovenská sporiteľňa, a. s. podaním zo dňa 18. 07. 2011 zaslal odporcom v 1. a 2. rade oznámenie o postúpení pohľadávky, v ktorom im oznámil, že došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá vznikla z úveru č. 222668997 na navrhovateľa a to vo výške 10.211,02 eura s príslušenstvom. Navrhovateľ podaním zo dňa 18. 07. 2011 vyzval k úhrade pohľadávky vo výške 10.409,50 eura a zároveň vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Uhradenie pohľadávky žiadal najneskôr do 01. 08. 2011. Mimoriadna splatnosť úveru nastala ku dňu 18. 07. 2011. Právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom jeho činnosti, okrem iného, je aj poskytovanie úveru. Odporcovia zmluvu uzatvárali ako spotrebiteľia, keďže sa jedná o fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonali v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Uzatvorená zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy a na takto posudzovaný vzťah preto treba aplikovať zákonnú úpravu Občianskeho zákonníka, ktorá bola platná v čase uzavretia zmluvy (21. 08. 2006). Okrem toho, keďže predmetom zmluvy je poskytnutie finančných prostriedkov pre občana - spotrebiteľa, čerpanie úveru, ide o vzťah podliehajúci aj právnej úprave Zákona o spotrebiteľských úveroch a samozrejme aj právnej úprave podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tieto ustanovenia treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na premlčanie. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky. Súd v tejto súvislosti upriamil pozornosť aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo 14/2014, podľa ktorého ustanovenia § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktorý namietal postup prvostupňového súdu aj odvolacieho súdu, ktoré oba zhodne v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aplikovali ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01. 05. 2014 a na premlčanie aplikovali § 101 Občianskeho zákonníka. Predmetom sporu je čiastka 6.926,76 eura, ktorá pozostáva z 71 neuhradených splátok po 97,56 eura za obdobie od 20. 10. 2010 do 20. 08. 2016. Splátky pôvodne splatné od 20. 08. 2011 do 20. 08. 2016 sa stali splatnými dňa 18. 07. 2011, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Vzhľadom k vznieseniu námietky premlčania zo strany odporcu v 1. a 2. rade, sa súd v prvom rade zaoberal otázkou, či nárok navrhovateľa je alebo nie je premlčaný. Keďže predmetom konania je nárok navrhovateľa uplatnený z titulu neuhradeného zostatku spotrebiteľského úveru, na ktorý predmetný vzťah a právo navrhovateľa súd aplikoval premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je trojročná, súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je premlčaný. Trojročná premlčacia doba začala plynúť prvým dňom po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Navrhovateľ podaním zo dňa 18. 07. 2011 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 18. 07. 2011. Trojročná premlčacia lehota začala plynúť odo dňa 19. 07. 2011 a uplynula dňa 19. 07. 2014. Nakoľko návrh vo veci samej podal navrhovateľ na súd dňa 25. 09. 2014, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, súd podaný návrh zamietol. Keďže došlo k premlčaniu istiny, za premlčané považoval súd aj jej príslušenstvo a to úroky z omeškania. Odporcovia v 1. a 2. rade mali v konaní úspech, vzniklo im právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP, avšak v súvislosti s konaním si trovy konania neuplatnili a ani im trovy nevznikli, preto súd vyslovil, že sa im náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, odôvodniac ho tým, že súd vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhovateľ má za to, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby a na daný prípad bol potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Predmetná úverová zmluva bola uzatvorená dňa 21. 8. 2006, pričom v období do 31. 12. 2007 sa vzťahuje ustanovenie § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v ôsmej časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa

§ 55 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01. 01. 2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých ich pred 01. 01. 2008. To znamená, že pokiaľ pred dňom 01. 01. 2008 bola uzatvorená zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01. 01. 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ustanovení § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. Tieto vzťahy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Najvyšší súd Slovenskej republiky okrem rozhodnutí sp. zn. 2 MCdo 3/2011 zo dňa 28. 04. 2011 a sp. zn. 6MCdo 4/2012 zo dňa 27. 03. 2013 opätovne potvrdil správnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere vo svojom rozhodnutí zo dňa 24. 03. 2015 sp. zn. 7MCdo 9/2014. Uviedol, že z ustanovenia § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri práve na čiastkové plnenie plyní premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plyní premlčacia doba od splatnosti nesplneného záväzku. Teda, v prípade, ak bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku, tak plyní premlčacia doba od tohto vyhlásenia, inak pre každé čiastkové plnenie samostatne, respektíve až po konečnej splatnosti úveru. Súd v konaní ustálil, že k splatnosti úveru došlo 18. 07. 2011. Premlčacia doba teda začala plynúť od 19. 07. 2011 a uplynula až 19. 07. 2015. S poukazom na to, že na žalobný návrh bol podaný 25. 09. 2015, zastáva názor, že nárok navrhovateľa nemožno považovať za premlčaný ani len v časti. Poukázal tiež na rozhodnutia NS SR sp. zn. 2MCdo 3/2011 a sp. zn. 6MCdo 4/2012 a rozhodnutia krajských súdov a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že návrhu navrhovateľa vyhovie, resp. aby ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žiadal priznať trovy konania, ako aj trovy odvolacieho konania, pričom trovy odvolacieho konania sú v sume 294,88 eura.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcov zaplataenia spoločne a nerozdielne sumy 6.926,76 eura, úroku z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 10. 2010 do 06. 08. 2011 vo výške 26,60 eura a 9% ročného úroku z omeškania zo sumy 6.926,76 eura od 07. 08. 2011 do zaplataenia, pričom svoj nárok odvodzoval zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0222668997.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že nárok navrhovateľa na plnenie, uplatnený podaným návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 25. 09. 2014, je premlčaný, preto z tohto dôvodu podaný návrh správne zamietol. Spornou, s ohľadom na dôvody podaného odvolania navrhovateľa, ostala otázka, či predmetná zmluva o úvere, uzatvorená medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 21. 08. 2006, je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou a či sa predmetný právny vzťah, ako aj vzťahy z neho vyplývajúce posudzujú podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch alebo príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je pritom zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporcovia vystupovali ako spotrebiteľia, t. j. ako osoby, ktoré nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Je pritom nesporné, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení, pričom všeobecné obchodné podmienky sú priamo prílohou takto uzatvárané zmluvy. Spotrebiteľskou zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi, a to bez ohľadu na to, či je upravená v Občianskom zákonníku, Obchodnom zákonníku alebo v inom osobitnom zákone. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. S poukazom na uvedené je predmetnú zmluvu o úvere potrebné považovať svojou povahou za zmluvu spotrebiteľskú. Aplikáciou zásady lex specialis derogat les generalis, t. j. pokiaľ špeciálny predpis obsahuje odlišnú právnu úpravu, má prednosť pred všeobecným zákonom, je špeciálnou právnou úpravou v prejednávanej veci zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako i ustanovenie § 52 a nasledovné Občianskeho zákonníka upravujúce problematiku spotrebiteľského práva, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je v tomto prípade Obchodný zákonník, a preto je nevyhnutné posudzovať predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, keď medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 zákona č. 258/2001 Z. z., a teda aj otázka premlčania nároku navrhovateľa sa posudzuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka.

K uvedenému odvolací súd udáva, že vzhľadom na splatnosť navrhovateľom uplatnených splátok úveru v tomto konaní (20. 10. 2010 - 20. 08. 2016) a dátum podania návrhu na súd dňa 25. 09. 2014, súd prvého stupňa dospel k správne právnemu záveru o premlčaní nároku navrhovateľa na ním požadované plnenie, čo správne viedlo k zamietnutiu návrhu v celom rozsahu.

S ohľadom na dôvody uvedené vyššie odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešným odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní im žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.